

Determinatiedag fossielen in Boxtel 2014

Rene van der Vliet¹ en Jan Boes²

Op 12 oktober 2014 heeft de determinatiedag in Boxtel plaatsgevonden. Deze dag werd door ons (Rene van der Vliet en Jan Boes) georganiseerd, dit naar aanleiding van diverse evenementen waaraan wij beiden al eerder hadden deelgenomen: er bleek namelijk behoefte te zijn aan een vervolg. Als locatie werd gekozen voor Oertijdmuseum De Groene Poort (waarmee we al goede connecties hadden) aangezien veel mensen in die contreien fossielen hebben verzameld en De Groene Poort ook voor onze zuiderburen redelijk goed bereikbaar is. René Fraaije, directeur van het museum, was heel enthousiast en we kregen alle medewerking.

De diverse specialisten die we benaderden om deel te nemen, zegden bijna allemaal toe te komen. Een enkeling had op die datum helaas reeds andere verplichtingen. Dat was spijtig, we zullen dus voor een volgend soortgelijk treffen eerder met een definitieve datum naar buiten zien te komen!

Als verenigingen hebben we de Werkgroep voor Tertiaire en Kwartaire Geologie (WTKG) en de Werkgroep Pleistocene Zoogdieren (WPZ) uitgenodigd die ook beide aanwezig waren. Tevens legden we contact met de beheerders van Fossiel.net: die ondersteunden ons initiatief en leverden de fraaie flyer, ook zij waren er op 12 oktober. Helaas moest het Geologisch verzendhuis 'De Bodemschat', dat ook was benaderd om een stand te bemannen, op het laatste moment afzeggen. Tevens vonden we een paar verzamelaars om tegen schappelijke prijzen fossielen te verkopen op een van de stands.

Er moest nog het een en ander geregeld worden: tafels gehuurd, de plaats van de stands bepaald, goede determinatiesplekken uitgekozen. In overleg met René Fraaije is dit allemaal prima gelukt.

Op de dag zelf begonnen we even voor negen uur 's ochtends met de opbouw van de stands en al voor tien uur kwamen de eerste bezoekers binnen.

Het werd een gezellige, drukke dag waarbij alle standhouders en de specialisten volop bezoek kregen van verzamelaars en overige bezoekers van het museum.

Er heeft zich een aantal nieuwe leden bij de vereniging(en) aangemeld en er werden weer bijzondere vondsten gede-termineerd.

Een greep uit de gedetermineerde vondsten

Hieronder even een vermelding van enkele determinaties:

- Een mooi stuk kaak met een molaar van een primitieve beer, vermoedelijk Vroeg Pleistoceen van MV2.
- Een hele fraaie bovenkaak premolaar van een grottenhyena en een hele mooie grote coproliet, eveneens van een hyena. In die coproliet enorme botsplinters: moet dus van een enorm gulzige hyena zijn geweest!
- Van een andere vindplaats een grote zware borstwervel van een pleistocene muskusos. Een topstuk.
- Heel bijzonder waren enkele landzoogdierresten van Mill/Langenboom: een hele gave metacarpale van een extreem kleine beer en waarschijnlijk een laatste teen- of vingerkoot van een *Chalicotherium*, waarvan slechts één keer eerder een fossiel bekend werd van die vindplaats. Deze laatste determinatie is nog een voorlopige.
- Ook zijn nog verschillende andere roofdierresten gedetermineerd, zoals middenvoetsbeenderen van hyena's, van een wolf en kiezen, hele grote, van leeuwen en een fraai stuk bovenkaak met een molaar van een grote wolf van de Zandmotor.
- Van diverse vindplaatsen in Nederland, België en Engeland: de woelrat *Arvicola terrestris*, diens voorouder *Mimomys savini*, een niet nader te identificeren oudere *Mimomys* sp. (geschatte ouderdom minimaal 1 miljoen jaar), en een *Clethrionomys* sp. (voorouder rosse woelmuis), allemaal van Maasvlakte 2.
- Van elders: *Lemmus* sp. (verwant Siberische lemming), *Dicrostonyx* sp. (verwant halsbandlemming), *Lagurus lagurus* (steppelemming), en *Microtus gregalis* (smal-schedelige woelmuis, bewoner Siberische toendra's en steppen).
- Naast woelmuizen ook andere kleine zoogdieren gezien: een eekhoorn, een onidentificeerbaar spitsmuiskaakje, een soort uit de familie Talpidae (mol-achtigen), fragmentaire hazenkiesjes.

Ook aardig is dat het Brabants Dagblad aandacht aan de determinatiedag heeft besteed:

www.bd.nl/regio/den-bosch-en-omgeving/boxtel/boxtels-luilekkerland-voor-fossielenverzamelaars-1.4575934.

De reacties op de dag zelf en naderhand via de mail hebben ons doen besluiten om volgend jaar weer een determinatiedag in Boxtel te organiseren.

Graag willen we alle deelnemers aan deze dag bedanken voor hun deelname, vooral de specialisten die hiervoor geen enkele vergoeding hebben ontvangen, de bezoekers die een kleine bijdrage in de kosten hebben betaald en vooral René Fraaije die namens Oertijdmuseum De Groene Poort een aanzienlijk deel van de kosten op zich heeft genomen. We willen er geen commerciële gebeurtenis van maken en een mogelijke winst zouden we aan het museum hebben gedoneerd.

We gaan er volgend jaar weer voor!

¹Rene van der Vliet, e-mail: rwnvandervliet@tele2.nl

²Jan Boes, e-mail: janboes@online.nl

